

Organisering af Partnerskab for børneforskning

Indledning

Med dette notat beskrives organiseringen af Partnerskab for børneforskning. Modellen bygger på en indstilling fra Stina Vrang Elias af 11. januar 2022, som er udarbejdet på baggrund af drøftelser med en række uddannelses- og forskningsinstitutioner samt KL og BUPL i september - december 2021.

Baggrund og formål

Med aftalen om fordeling af forskningsreserven 2021 blev der afsat 50 mio. kr. årligt i 2021-2024 til at opbygge og styrke den danske pædagogiske forskning rettet mod de mindste børn (0-6 år). Formålet med indsatsen er at understøtte forskning, der bidrager til, at alle børn får de bedst mulige betingelser for at klare sig videre frem i livet, bl.a. ved at alle børn i dagtilbud trives, lærer og udvikler sig og dannes.

Forskningen skal understøtte pædagoguddannelsen og professionsudøvelsen ved at inspirere til nye tænke måder og give nye handlemuligheder. Danmark skal være et foregangsland på børneforskning og pædagogik i forhold til små børn. Forskningen skal bidrage til:

- Et bedre børneliv, herunder nye forståelser af dagtilbud og pædagogik.
- En styrket grundfaglighed i pædagoguddannelsen og i pædagogernes efteruddannelse.
- Styrket viden om kvalitet i dagtilbud og betydningsfulde faktorer for børns udvikling, som kan understøtte den løbende kvalitetsudvikling af området, herunder det pædagogiske personale - inklusiv pædagogiske assistenters - professionelle udvikling.
- Den offentlige samtale om børneliv, familieliv, pædagogik og daginstitutioners betydning.

For at understøtte en langsigtet, strukturel styrkelse af forskningsområdet og et tæt samarbejde mellem de relevante forskningsmiljøer, uddannelsesmiljøer og af-tagere er det besluttet at etablere et 'partnerskab for børneforskning'. Uddannelses- og forskningsministeren igangsatte derfor i august 2021 en proces, hvor de mest relevante universiteter, professionshøjskoler og forskningsinstitutioner samt primære interessenter i form af KL og BUPL fik til opgave at udarbejde et konkret bud på en organisering af partnerskabet.

Processen blev faciliteret af Stina Vrang Elias, som den 11. januar 2022 – på vegne af gruppen – afleverede en indstilling om organisering af partnerskabet. Der var i gruppen enighed om langt de fleste principper for arbejdet, herunder organiseringen af partnerskabet. På enkelte punkter havde gruppen delte indstillinger, som uddannelses- og forskningsministeren har forholdt sig til og truffet beslutning om.

Gruppen havde derudover tidligere indstillet, at sekretariatet og bevillingen til partnerskabet blev placeret på Aarhus Universitet i sammenhæng med det eksisterende sekretariat for Ph.d.-rådet for uddannelsesforskning.

6. maj 2022

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
294368

Organisering af Partnerskab for børneforskning

Partnerskab for børneforskning består af hhv. en bestyrelse, et repræsentantskab samt to vurderingspaneler – et praksispanel og et videnskabeligt panel.

Bestyrelsen

Bestyrelsens opgaver

Bestyrelsen har som opgave at lede Partnerskab for børneforskning, understøttet af repræsentantskabet og de to vurderingspaneler. Bestyrelsen har således ansvar for at sikre gennemførelsen af de opgaver og formål, der er defineret for Partnerskab for børneforskning, *jf. boks 1*.

Boks 1

Opgaver for Partnerskab for børneforskning

Partnerskabet skal udmønte og forvalte forskningsmidler samt sikre uddannelse af ph.d.-er med henblik på kapacitetsopbygning og sikring af undervisere med ph.d.-baggrund på pædagoguddannelserne.

Herudover har partnerskabet følgende opgaver:

- Tilrettelægge en systematisk dialog med aftagerne, herunder for at afdække, hvilke områder der er behov for forskning inden for.
- Definere og prioritere overordnede temaer og indsatsområder for den pædagogiske forskning med henblik på indbyrdes sammenhæng mellem de enkelte forskningsaktiviteter.
- Skabe arbejdsdeling, sammenhæng og koordinering mellem de forskellige forskningsmiljøer.
- Sikre anvendelse af en mangfoldighed af metoder i forskningen, herunder både kvantitative og kvalitative metoder/mixed methods.
- Omsætte og formidle forskningen til praksis bl.a. med henblik på at understøtte det pædagogiske personale – herunder pædagogiske assistenters – professionelle udvikling til gavn for børnene.
- Udvikle mekanismer for systematisk indlejring af forskningen i pædagoguddannelsen, relevante kandidatuddannelser, efter- og videreuddannelser samt i relevant omfang gøre viden tilgængelig for erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent.
- Afklare, hvordan erfaringer fra praksis konkret kan inddrages i forskningen, herunder hvordan der skabes mulighed for, at pædagogisk personale og ledere i dagtilbud konkret kan bidrage til forskningen.
- Dyrke talentfulde forskerstuderende/forskertalenter gennem forskeruddannelse i bevilgede projekter.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Opgaveporteføljen er væsentligt anderledes end traditionelle forskningsrådskonstruktioner og vil stille store krav til f.eks. indlejring i pædagoguddannelsen og øvrige relevante uddannelser, koordination, sammenhæng og arbejdsdeling på det samlede børneforskningsfelt og omsætning i den kommunale prioritering og praksis.

Bestyrelsens sammensætning

Bestyrelsen sammensættes af i alt ni personer (inkl. formand). Den udpeges af uddannelses- og forskningsministeren, som modtager indstillinger fra følgende organisationer:

- Danske Universiteter: indstillingsberettiget i forhold til to medlemmer.
- Danske Professionshøjskoler: indstillingsberettiget i forhold til to medlemmer.
- BUPL: indstillingsberettiget i forhold til ét medlem.
- KL: indstillingsberettiget i forhold til ét medlem.

Organisationerne skal indstille minimum to kandidater pr. post, hvoraf der skal være lige mange mandlige og kvindelige kandidater i henhold til lov om ligestilling af kvinder og mænd. Hvis det ikke er muligt at indstille lige mange kvinder og mænd, skal de indstillingsberettigede organisationer angive en saglig begrundelse herfor.

Det er ligeledes en forudsætning, at også mindre institutioner og faglige miljøer er repræsenteret blandt indstillingerne fra Danske Universiteter og Danske Professionshøjskoler.

Herudover udpeger uddannelses- og forskningsministeren direkte to medlemmer samt én formand.

Medlemmerne udpeges i deres personlige og professionelle egenskab – og de skal alene have det samlede opdrag for initiativet for øje i bestyrelsesarbejdet.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Bestyrelsen kan vælge at konstituere sig med en næstformand.

Alle medlemmer – herunder formanden – udpeges for en fireårig periode.

Bestyrelsens kompetencer

Bestyrelsen sammensættes således, at et flertal af medlemmerne har forskningskompetence, dvs. er forskningskyndige eller anerkendte forskere.

Herudover skal det sikres, at der er bestyrelsesmedlemmer med følgende kompetencer:

- Indsigt i og erfaring med forskning, forskningsformidling og forskningsstrategi i relation til praksisnær forskning
- Indlejring af forskning i uddannelse, herunder i pædagoguddannelsen kandidat- og ph.d.-uddannelser samt i efter- og videreuddannelser
- Erfaring og indsigt fra kommunal og pædagogisk praksis på 0-6-årsområdet.

Ud over disse kompetencer er der behov for, at bestyrelsen har indsigt i og erfaring med at fastsætte en strategisk retning for en samlet forskningsindsats, bl.a. for at sikre sammenhæng og koordinering af den samlede indsats for at løse de ovenfor nævnte opgaver.

Bestyrelsen sammensættes således, at den samlet set lever op til de ovenfor nævnte kompetencekrav.

Repræsentantskabet

Repræsentantskabets opgaver

Repræsentantskabet skal bidrage til, at:

- Bestyrelsen har en systematisk dialog med aftagerne, som beskrevet i den politiske aftale
- Der sker en bred inddragelse af de professionshøjskoler og universiteter, som har aktiviteter på børneforskningsområdet.

Repræsentantskabet skal anbefale områder, hvor der er behov for en styrket forskningsindsats, for bestemte typer af forskningsindsatser eller for særlige initiativer til formidling af den forskningsbaserede viden ift. praksis, uddannelse og politiske beslutningstagere.

Der forudsættes samtidig et betydeligt samspil mellem repræsentantskabet og bestyrelsen om strategiarbejdet for partnerskabet, så den viden, som repræsentantskabet og bestyrelsen tilsammen besidder, kvalificerer arbejdet i Partnerskabet for børneforskning.

Beslutningskompetencen ligger dog i alle spørgsmål hos bestyrelsen.

Repræsentantskabet har således en rådgivende funktion i forhold til bestyrelsen, herunder i forhold til følgende:

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

- Områder, hvor børneforskningen skal styrkes
- Bidrag til en forskningsstrategi, herunder prioritering af temaer
- Inddragelse og involvering af praksis i forskningsprojekterne
- Forskningens indlejring i uddannelser ved professionshøjskolerne og universiteterne.

Herudover skal repræsentantskabet deltage i den løbende opfølgning på og evaluering af strategiens implementering samt bidrage til at skabe sammenhæng og koordinering mellem de forskellige forsknings- og uddannelsesmiljøer.

Repræsentantskabets sammensætning

Repræsentantskabet skal bestå af medlemmer fra de relevante universiteter og professionshøjskoler, sektorforskningsinstitutioner samt andre relevante interessenter og ministerier, herunder f.eks.:

- Børne- og Kulturchefforeningen
- FOA
- BUPL's lederforening
- Socialpædagogernes Landsforbund (SL)
- EVA
- Forældrenes Landsorganisation (FOLA)
- Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO)
- Rådet for Børns Læring
- Børne- og Undervisningsministeriet
- Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriet udpeger medlemmer af repræsentantskabet på baggrund af indstillinger fra organisationerne. Alle medlemmer af repræsentantskabet udpeges i deres personlige og professionelle egenskab, idet repræsentantskabet samlet set skal have indsigt i det danske dagtilbudsområde bredt set, erfaring med forskning eller erfaring med praktisk anvendelse af forskningsresultater.

Formanden for bestyrelsen er tillige formand for repræsentantskabet, så der sikres sammenhæng i arbejdet i de to organer.

Vurderingspaneler

Der nedsættes to vurderingspaneler, som skal vurdere indkomne ansøgninger og sikre, at den støttede forskning først og fremmest er praksisnær og samtidig på et højt forskningsfagligt niveau. Der nedsættes derfor dels et praksispanel, dels et videnskabeligt panel. Etableringen af to paneler skal understøtte, at der sker en reel prioritering af praksisrelevans og praksisnærhed.

Praksispanelet sammensættes af dagtilbudsledere, pædagogisk personale, repræsentanter fra pædagoguddannelsen samt mindst én anerkendt forsker og en dagtilbudschef.

Det videnskabelige panel sammensættes af indenlandske og udenlandske anerkendte forskere samt mindst én repræsentant for praksis.

Vurderingspanelerne skal i deres behandling af ansøgningerne anvende en række vurderingskriterier. Gruppen har udarbejdet forslag til overordnede kriterier, *jf. bilag 1*, som kan danne inspiration for partnerskabet i det videre arbejde.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Sekretariat

Sekretariatsbetjeningen af Partnerskab for børneforskning forankres på Aarhus Universitet i sammenhæng til sekretariatet for Ph.d.-rådet for uddannelsesforskning.

Sekretariatet har til opgave at betjene partnerskabets organer (bestyrelse, repræsentantskab og vurderingspaneler), administrativ behandling af ansøgninger og bevillinger samt facilitering af en bred, strategisk dialog om pædagogisk børneforskning.